

**ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ВІЙСЬКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ**

**КОМУНАЛЬНА УСТАНОВА
„ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ОСВІТИ”
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

пл. Народна, 4, м. Ужгород, 88008, тел.: (0312) 63-04-83,
e-mail: metodcentr.osvita@gmail.com, код згідно з ЄДРПОУ 45156830

Від 26.02.2024 № 5

На № _____ від _____

**Виконкоми рад територіальних
громад**

**Керівникам місцевих органів
управління освітою**

**Керівникам інклюзивно-ресурсних
центрів**

***Про організацію інклюзивного
навчання у закладах освіти***

Комунальна установа „Організаційно-методичний центр освіти” Закарпатської обласної ради, здійснивши порівняльний аналіз інформацій про кількість дітей з особливими освітніми потребами, які здобувають освіту в інклюзивних та спеціальних класах (групах), та кількість фахівців, які надавали корекційно-розвиткові послуги в закладах освіти станом на 01.10.2023 та 01.02.2024, повідомляє про наступне.

У 2023/2024 навчальному році в області інклюзивне навчання організовано у закладах дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) та позашкільної освіти.

У період з 01.10.2023 по 01.02.2024 збільшилася кількість інклюзивних класів та груп і одночасно кількість дітей з особливими освітніми потребами, які здобувають освіту разом зі своїми однолітками.

Зокрема, 1618 учнів зазначеної категорії навчається у 1299 інклюзивних класах закладів загальної середньої освіти та 421 вихованець виховується у 299 інклюзивних групах закладів дошкільної освіти.

Крім того, у 2 закладах професійної (професійно-технічної) освіти

функціонують 4 інклюзивні групи для 6 здобувачів освіти.

Одночасно 64 дітей зазначеної категорії здобувають позашкільну освіту.

У закладах освіти області введено 270 ставок асистентів вихователя (було 250) та 1266 ставок асистентів учителя (було 1222).

Звертаємо увагу, що відповідно до статті 20 Закону України „Про освіту” заклади освіти за потреби утворюють інклюзивні та/або спеціальні групи та класи для навчання осіб з особливими освітніми потребами. У разі звернення особи з особливими освітніми потребами або її батьків така група або клас утворюється в обов’язковому порядку. Заклади освіти зі спеціальними та інклюзивними групами і класами створюють умови для навчання осіб з особливими освітніми потребами відповідно до індивідуальної програми розвитку та з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей.

Відповідно до Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 року № 957, Порядку організації інклюзивного навчання у закладах дошкільної освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 квітня 2019 року № 530, Порядку організації інклюзивного навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 року № 636, та Порядку організації інклюзивного навчання у закладах позашкільної освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 779, органи державної влади, органи місцевого самоврядування та заклади освіти створюють для учнів умови для здобуття освіти на рівні з іншими здобувачами освіти, зокрема, шляхом:

належного фінансового, кадрового, матеріально-технічного, методичного забезпечення закладів освіти, забезпечення доступності території закладів освіти, будівель, споруд та приміщень для учнів, забезпечення універсального дизайну закладів освіти;

облаштування та обладнання ресурсної кімнати та медіатеки;

залучення фахівців (із числа працівників закладу освіти та/або додатково залучених фахівців) для надання корекційно-розвиткових та психолого-педагогічних послуг (допомоги) відповідно до потреб учнів;

забезпечення доступу учнів до Інтернету, а також за потреби до спеціального допоміжного обладнання.

За даними територіальних громад, у закладах освіти облаштовано 226 ресурсних кімнат (було 208).

Нагадуємо, що Державною установою „Український інститут розвитку освіти” розроблено методичні рекомендації щодо створення ресурсних кімнат у закладах загальної середньої освіти (лист Міністерства освіти і науки України від 27.09.2022 № 4/2703-22 „Про створення ресурсних кімнат”).

Слід відмітити, що у закладах освіти збільшилася кількість залучених фахівців, які надають корекційно-розвиткові послуги. Станом на 01.02.2024 у закладах дошкільної освіти їх вже 146 (було 134) та у закладах загальної середньої освіти – 641 (було 633).

Зокрема, у Бедевлянській, Кам’янській, Пийтерфолвівській, Вишківській

територіальних громадах у закладах загальної середньої освіти для надання таких послуг залучено від 4 до 9 фахівців (станом на 01.10.2023 не було жодного).

Одночасно зазначимо, що для забезпечення соціально-побутових потреб дітей відповідної категорії до освітнього процесу допущено 11 асистентів дитини в закладах дошкільної освіти та 14 асистентів учня в закладах загальної середньої освіти.

Звертаємо увагу, що згідно з Умовами допуску асистента учня (дитини) до освітнього процесу для виконання його функцій та вимогами до нього, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 17.11.2021 № 1236, асистент учня (дитини) забезпечує в освітньому процесі соціальні та соціально-побутові потреби здобувача освіти з особливими освітніми потребами / надає соціальну послугу супроводу під час інклюзивного навчання в закладах освіти.

Відповідно до законодавства асистентом учня (дитини) можуть бути соціальні робітники, один з батьків (інші законні представники) учня (дитини) або уповноважені ним особи. У випадку, якщо функції асистента учня (дитини) виконує соціальний робітник, то мова йде про надання базової соціальної послуги супроводу під час інклюзивного навчання, що регламентовано Законом України „Про соціальні послуги” та наказом Міністерства соціальної політики України від 23.12.2021 № 718 „Про затвердження Державного стандарту соціальної послуги супроводу під час інклюзивного навчання”.

Однією з вимог до асистента учня (дитини) є проходження спеціальної підготовки обсягом не менше 15 годин, яка має включати інформацію щодо дотримання правил охорони праці та безпеки життєдіяльності в закладі освіти, ознайомлення з правами та обов'язками учасників освітнього процесу в закладах освіти, що підтверджено документом про проходження підготовки (підвищення кваліфікації), виданим суб'єктом надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації. Закарпатський інститут післядипломної педагогічної освіти здійснює підготовку асистентів учнів (дітей) за освітньою програмою, розробленою відповідно до Типової програми спеціальної підготовки асистента учня (дитини), затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 08.06.2023 № 708.

Аналізуючи інформацію територіальних громад, одночасно з'ясовано, що збільшилася кількість дітей у спеціальних групах закладів дошкільної освіти. Так, у 4 закладах функціонують 12 спеціальних груп, де навчаються 190 дітей, а у 4 закладах загальної середньої освіти – 9 спеціальних класів, де навчаються 73 дитини з особливими освітніми потребами.

Узагальнюючи, слід відмітити, що створення інклюзивного освітнього середовища, забезпечення функціонування мережі інклюзивних та спеціальних класів/груп відповідно до потреб громади є важливими заходами щодо забезпечення доступу до якісної освіти кожній особі з урахуванням індивідуальних потреб та можливостей.

В.о. директора

Андріанна ЛУКАЧ